

අති උතුම් ප්‍රැන්ක මාකස් රඳගුරු හිමිපාණෝ

50 වසරක පුජක දිවිය පිළිබඳ සටහනක්

විටෙක එතුමන්ගේ හඬ හඳුනාගැනීමට. තවත් විටෙක ඒ හඬ නිරන්තරව නොසලකා හැරීමට. නොසලකා හැරීමට ඒ හඬ නිරන්තරව ඇත. කිතුණුවන්ගේ පමණක් නොව

නොකිතුණුවන්ගේ සිත්වල පවා එතුමන්ගේ ගාමිහිරි හඬ පැලපුදියම් වන්නේය. එදිනෙදා පිටියෙන් උකනා ගත් අත්දැකීම් තුළින් දෙවියන් අත් දකින්නට අපට දිරිදෙන එතුමන්ගේ කියමන් ඉතා සරලය. එහෙත් ඉන් අප ලබන දැනුම් සම්භාරය හිමි කළ නොහැකිය.

මඩු වත්දනා බිම අපට අහිමි වූ තරන් පටන් කතෝලිකයන්ගේ ජන වන්දනා පුදබිම වූ තේවත්ත, බැසිලිකාව, තලවිල, ගාන්ත ආනා පුදබිම තුළ එක රාත්‍රී වන ජනි ජනයාගේ සවන් එතුමන්ගේ අරුත් බර වැදිනින් ප්‍රබෝධ වන්නේ එය අප දෙවියන්ගෙන් ලැබූ භාග්‍යයකටම වන්නේය.

වික්ටෝරියාවට පැමිණෙන අති උතුම් ප්‍රැන්ක මාකස් ප්‍රනාඤ රඳගුරු හිමිපාණන් මෙහි සිටින කාලය තුළ අපගේ ආන්මික පිවිසීමේ උත්තිය වෙනුවෙන් කැපවී කටයුතු කරන්නට බලාපොරොත්තු වන්නේය.

එලාස් ප්‍රනාඤ මහතා සහ මේරි බ්‍රිපට් ප්‍රනාඤ මහත්මියගේ සිව්වන දරුවා ලෙස 1931 ඔක්තෝබර් මස 19 දින මෙලොව උපන් ප්‍රැන්ක මාකස් පදවී පියාණන් හට පේට්නෝල්ඩ්, ජෝසෆ් සහ ගිලමින් සහ වැඩිමල් සොයුරන් දෙදෙනෙකු හා වැඩිමල් සොයුරියකුද, කවින්ටස්, ගිලමියා, අර්වින් සහ බාල සොයුරන් දෙදෙනෙකු හා බාල සොයුරියකුද විය. කටුවපිටිය රෝමානු කතෝලික විදුහලේ සහ මිගමුවේ මාර්ස්ටෙලා විදුහලේ උගෙනුම ලැබූ මෙතුමන් ගා. ඇලෝසියස් කණිටු දෙවියන්ගලෙන්ද, ගාන්ත බර්නාඩ් දෙටු දෙවියන්ගලෙන්ද, රෝමයේ ජර්ජ්ටෝර් සහ විස්ව විද්‍යාලයෙන් දර්ශන විද්‍යාව, දේව ධර්ම ශාස්ත්‍රය හදාරා දෙවියන් වහන්සේට සේවය කරනු පිණිස පුජක දිවිය තෝරාගෙන 1956 දෙසැ. 22 දා රෝමයේදී පුජක පදවිය ලැබීය. ඉන් අනතුරුව 1957 සිට 1960 දක්වා කොළඹ සාන්ත පීතර විදුහලේ ගුරු පියෙකු ලෙස සේවය කළ මෙතුමන් 1960-1961 කාල වකවානුව තුළ -ආනාර්ථ පුද්ගල- පතුයේ සායනාර්ථ වශයෙන් කටයුතු කළේය.

ඉන්පසු 1961-1965 කාල වකවානු තුළ ගාන්ත ඇලෝසියස් කණිටු දෙවියන්ගලේ අධ්‍යක්ෂක වශයෙන් කටයුතු කළ අතර 1965 ජූලි 06 වන දින කොළඹ අත රඳගුරු හිමිපාණන්ගේ සහායක පදවියට පත්විය. 1965 අගෝස්තු 19 දින කොට්ඨාස සාන්ත ලුසියා ආසන දෙවිමැදුරේදී කොළඹ අතරදගුරු අති උතුම් තෝමස් කාදිනල් කුමරු හි.ම.හි. හිමිපාණන් විසින් එතුමන් හට රඳගුරු අතිමණක පුදාගය කරන ලදී. 1968 වනතෙක් එම ධුරයේ කටයුතු

කරන ලදී. ඉන්පසු නිලලත් සහාය රඳගුරු පදවී ලබා 1968 සැප්. 06 වන දින ගලාවතට පැමිණීමෙන් පසු 1972 දෙසැ. 27 වන දින ගලාවත පදවියේ කිතුණුවන්ගේ ආන්මික නියමුවාණන් ලෙස විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කළ අතර දේ ක්වොද ඒ මෙහෙවර හමාර කර ගෙනැවිත්.

ගලාවත පදවී පාලනය සඳහා පුජක සෙනෙට් සභාව පිහිට වූ අතර දෙවන වර්ධන මන්ත්‍රණ සභාවේ නිර්දේශ අනුව සභාව තුළ ගිනි සහගාහිත්වය ඇති කිරීමට සෑම ඕසමකින්ම සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකු බැගින් තෝරා ගෙන ගිනි පුක සේවාව සඳහා ශාසන සමුළුව නම් මණ්ඩලයක් පිහිටුවා ගිනි පාසකත්වය සභාවේ කටයුතු තුළ අවධාරණය කරන ලදී. සෑම ඕසමකම ඕසම් සේවක මණ්ඩල සහ ජන වන්දනා කමිටු පිහිටුවන ලදී. පදවී ජන වන්දනා කමිටුව මගින් ඕසම් ජන වන්දනා කමිටු පෝෂණය කරන අතර දේව වචනය ප්‍රකාශ කිරීමට සැලැස්වෙනු පුනුණු කිරීම වැනි දේ පදවී ජන වන්දනා කමිටුව මගින් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී.

සියලු සංස්කෘතික කිතුණුවන් තුළ වැඩි වර්ධනය කිරීමේ අභිලාෂයෙන් ගැටුම් ගැසුම් නාට්‍ය අනුසාරයෙන් දැනට පණිවිඩය ලෝකයට දීමට තලෙන්තු පිරි අස දිරි ගැන්වීමට ගලාවත පදවී සංස්කෘතික කමිටුව (හපසාක) පිහිටුවන ලදී. සුදුසු ශාලාව තනාදීමෙන් කලාකරුවන් දිරිමත්වන ලදී.

සාමාජීය අසාධාරණය ඉදිරියේ ජනතාවට යුක්තිය ඉටු කරදීමට තනිව හැකි සීමාව නොහැකි පීඩිත ජනතාව සමඟ සිට මවුන් වෙනුවෙන් පෙරමුණ ගනිමින් බොහෝ දෙනාගේ ප්‍රසාදයට එමෙන්ම විරුද්ධ මතවාදීන්ගේ අප්‍රසාදයට ද ලක්වුවද එතුමන්ගේ ස්ථාවරය අදටත් එසේමය.

ඇමෙරිකන් හඬ සම්ප්‍රේෂණාගාරයට විරුද්ධව හඳුනා ගනිමින් දිළිඳු ධීවරයන්ට අහිමි වෙන්නට කිතු බිම් කොටසින් වැඩි කොටසක් ජනතාවට උරුම කර දෙන්නට හැකි විය. එසේම ගලාවත පදවී පියාණන්ගලේ අතුරු තාප බලාගාරයක් නොරොච්චෝගලේ ඉදිකිරීම ගැන විරෝධය දැක්වූයේ අතුඝණයේ පරසර-වේදීන්, විද්‍යාඥයින්, ඉංජිනේරුවන්ගෙන් ගත් උපදෙස් මතය. එතුමන් දැක්වූ එම විරෝධය ගලාවත පදවියේ රඳගුරුතුමන් ලෙස වෛතිහාසික පුදබිමක් ආරක්ෂා කරගනු වස් විදුනා පැ ඉතා සාධාරණ විරෝධයක් ලෙස මම දකිමි.

ලාංකීය කිතුණුවන්ගේ අනන්‍යතාවය රැක ගැනීම වස් ගලාවත පදවී පියාණන් මෙම බලාගාරය නොරොච්චෝගලේ ඉදිකරනවාට පැ විරෝධය නිසා විරුද්ධමතවාදීන් අතර අප්‍රසාදයට ලක්වූ නමුදු සාන්ත ආනා මවිතුමියගේ පිහිට පනා තලවිල පුදබිමට එන දහස් සංඛ්‍යාත බැතිමතුන් ගලාවත පදවී පියාණන් ඒ පුජනීය බිම රැකගන්නට පැ විරෝධය ගැන ගිනි සිතුවිලිවන වනු ඇත. මෙහ ඉතිහාසයේ ආගම් පනත තුළින් කිතුණුවාට සිදුවන අසාධාරණතාවය ලොවට කියා ගා කියන්නට ප්‍රයෝගාමී වූ ගලාවත පදවී පියාණන් අසන ප්‍රශ්නයේ සාධාරණ අසාධාරණ භාවය කෙතරම්ද කියා මනින්නට හැකි වන්නේ මවිබිමෙන් බැහැරව ඔස්ට්‍රේලියාවේ වෙසෙන ලාංකීය අපට ඕස්ට්‍රේලියානු රජයේ අනුග්‍රහය ඇතුළු සිය ආගම් ඇදහීමේ හා ප්‍රචාරය කිරීමේ අයිතිය ලංකාවේ පැනවීමට යන ආගම් පනත හා සසඳා බලන විටය.

සහනයට සාක්ෂි දැරූමට හා මානව දයාව පෙරදැර කරගෙන ජේසුතුමන් අත් දකිනට අප සහ මේ මගන තුළ ලාංකීය කිතුණුවාගේ ආන්මික පෝෂණයට කැපවූ මේ පදවී නියමුවාණන් කළ මෙහෙවර මෙසේ කියා හිමි කළ නොහැකිය. උන්වහන්සේගේ ක්‍රියාවන් තුළින් මා දුටු ස්ථිර සාර භාවය දේව ගැති භාවය, ලාංකීය කිතුණුවාට එතුමන් මනා සුභ පුරුෂයකුම වන්නේය. එතුමන්ගේ 50 වසරක සේවයට සියළු කිතුණුවන් වෙනුවෙන් මෙන් අපරිනත බව පෙන්නුම් කෙරෙන බවයි. කැරෝල් මුහුණ පැ තත්වයටත් පරාජය කළ අවස්ථාවක් මෙහෙයවූ සිදුවීම් ගිනිබි. ඒ හිටපු ඉන්දීය රු රැජිණක් වන ගානර් බ්‍රාන් හැද සිටි ලිඟිල් ගමු ඇසටද නොදන්නා ඇඳ වැටීම නිසායි. එය අහමිබයක් දැයි සැක සිතන්නේ එම උළෙලටම එක්වූ අයිඩිලන් මෝස්තර නිරූපිතියකටද එම ඇඳවැදීමේ සිදුවීම නිසායි. කැරෝල් මුහුණ පැ තත්වයටත් පරාජය කළ අවස්ථාවක් මෙහෙයවූ සිදුවීම් ගිනිබි. ඒ හිටපු ඉන්දීය මෝස්තර නිරූපිතියකටද එම ඇඳවැදීමේ සිදුවීම නිසායි. කැරෝල් මුහුණ පැ තත්වයටත් පරාජය කළ අවස්ථාවක් මෙහෙයවූ සිදුවීම් ගිනිබි. ඒ හිටපු ඉන්දීය මෝස්තර නිරූපිතියකටද එම ඇඳවැදීමේ සිදුවීම නිසායි.

ශ්‍රීරෝමා ප්‍රනාඤ

දෙමංසල අභියස
මවර 2006 බක්මන
රංගන වෙනුවෙන් සියලු සංස්කෘතික හමුව නවතම ප්‍රසංගයක් ඔබගට ඉදිරිපත් කිරීමට සූදානම්ව සිටී. දෙමංසල අභියස නමින් නම් කර ඇති මෙයට ශ්‍රී ලංකාවේ සිට භාගිය සන්නිවේදන ගාස්තුව දෙපල හා ජනප්‍රිය නළු ජනසන්

ඇත්තකි සහ මනුෂ්‍ය පුහුණු සහභාගි වීමට නියමිතය. විශේෂයෙන්ම මෙරට වෙසෙන ශ්‍රී ලාංකික නරංගන පරපුර ප්‍රේමසාකාගාරයට කැරවීමේ අරමුණින් සංවිධානය කර ඇති මෙම ප්‍රසංගය හැවුම් ආරකින්න යුතුව, උසස් වින්දනයක් ගෙන දෙන කාටන් සතුවන් නරංගිය හැකි ප්‍රසංගයක් බව සංවිධානය මණ්ඩලය සහනසට දන්වා සිටී. මෙය පැවැත්වෙන්නේ කාසල් හිල් හි හිල් සෙන්ටර් රංග ශාලාවේ වන අතර වැඩි විස්තර සඳහා මනේස් බණ්ඩාර 0412386472 අමතන්න.

රෝහණා විරසිංහගේ 35 වසරක සංගීත දිවියට උපහාර

සිඩ්නි නුවර කිත්සිරි කරුණාරත්නගේ සංවිධානයකත්වයෙන් යුතුව ශ්‍රී ලංකාවේ අග්‍රගන්‍ය සංගීත ශිල්පී රෝහණා විරසිංහගේ 35 වසරක සංගීත දිවියට උපහාර පිණිස පැවැත්වෙන සංගීත ප්‍රසංගයක් සිඩ්නි නුවර ඔපෙරා රංගනලේ දී පැවැත්වීමට කටයුතු යොදා ඇත. රෝහණා විරසිංහගේ විසින් එදා මෙදාතුර තනු හා සංගීතය සපයන ලද පැරණි මෙන්ම නව පරපුරේ ගායක ගායිකාවන් 30 ක් පමණ මෙම ප්‍රසංගයට සහභාගි වීමට නියමිතය. 2006 මැයි මස 21 දා මෙම ප්‍රසංගය පැවැත්වෙයි. වැඩි විස්තර සඳහා කිත්සිරි කරුණාරත්න අමතන්න.

අළුත් අවුරුදු උළෙල රෝස්ලි හිදී

මෙවර සියලු අළුත් අවුරුදු උළෙල සිඩ්නි නුවර සියලුම සංගම් එකමුතුව රෝස්ලි ප්‍රජාශාලාවේදී පැවැත්වීමට කටයුතු සලසා ඇත. අවුරුදු වාර්තා වාර්තා හා අවුරුදු ක්‍රීඩා රැගත් මෙම උළෙලට සිඩ්නිහිම ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාවට සහභාගි වන මෙන් සියලු සංස්කෘතික හමුව ඇතුළු අනෙකුත් සංගම් සාදරයෙන් ඇරඹීමට කටයුතු කර සිටී.

කැරෝල් ග්‍රේෂස් ගේ මෝස්තර දැක්ම

නිරූපිතාවන්ට ඇඳුම් ඇන්දවීමේදී උපරිම ප්‍රවේසමකින් කටයුතු කළ යුතුය

-කැරෝල් මාරියා ග්‍රේෂස්' ඉන්දීය මෝස්තර ලෝකයට මිනි කැටයක් බඳුය. මෝස්තර නිරූපිතාවක් ලෙස ඇට ඇති ඉල්ලේම සුළුපටු නොවේ. එහෙත් දැන් ඒ මිනි කැටයේ පළඳිදක් ගටගෙන තිබේ. එය කැරෝල්ගේ වරුක්ද වෙන්නේ අයෙකුගේ වරුක්දැයි තවමත් පැහැදිලි නැත. එහෙත් ඒ වරු මුම්බායි නගරයට දෙදරවනකට පමණ බලවත් වී තිබේ. වරුද කොතනදැයි පැහැදිලි නැතත් ඒ ගැන සොයන්නට ලක්වීම මෝස්තර සතියට යා යුතුය. එහි පළමු දිනය බොලිවුඩ් නරු වැස්සකින් ආලෝකමත් විය. දෙවන දිනය කැරෝල්ගේ ආලෝකමත් කිරීම සංවිධානයකින්ගේ බලාපොරොත්තුව විය. ඇය වෙනුවෙන් ඇඳුම් නිර්මාණය කළේ බෙන්තූ සාගල්ය. එය ලක්ම මෝස්තර උළෙලක බෙන්තූගේ ඇඳුම් මෝස්තර දැක ගන්නා මුල්ම වතාවය. ඇය කැරෝල් ග්‍රේෂස්ව හරි හරියට හැකි කළාය. අවසානයේදී රන් පැහැ ලෝහවක්ද කැරෝල් වටා දැවටිනි. දැන් නිරූපිතාවන්ගේ වාරයයි. ප්‍රේෂස්කයින්, මාධ්‍යවේදීන්, කැමරා ශිල්පීන් හමුවන අවස්ථාවයි. අනෙකුත් නිරූපිතාවන් මෙන්ම කැරෝල් ද වේදිකා ගතවිය. ඇය තම රන් පැහැ ලෝහව ඉවත් කොට අනෙකුත් ඇතළුම ප්‍රේෂස්කයින් හමුවේ දැක්වූවා පමණි. හදිසියේම ඇයගේ උඩුකය නිරාවරණය විය. ඉන් බලවත් අපහසුතාවයකට පත්වුණාද ඒ බවක් නොපෙන්වූ කැරෝල් ආපසු විවේකාගාරයට පා හැබූවාය. එහෙත් ඒ වනවිටත් නුතන කැරෝල් ශිල්පීන් සිද්ධිය ජාත්‍යන්තරයට ගෙන ගොස් හමාරය. සමහර ප්‍රේෂස්කයින් නම්, කැරෝල්ට සිදුවූයේ අත්වැරැද්දක් යැයි නොදැන අත්ප්‍රති ආචාරයක්ද පුද කළහ. සිදුවීම එනකින් අනවර නැත. එය දේශපාලන කුණාටුවක් බවට පත්වී තිබේ. මහාරාජ්‍ර ආන්තයේ මහ ඇමෙරිකාවරයා, සිද්ධිය ගැන විශේෂ පරීක්ෂණයකට නියෝග කිකුත් කොට ඇත. පරීක්ෂක නිලධාරීන් දිවා රැ කොබල එහි විඩියේ පටිය කරමින් සිටී. ඒ එය සත්‍ය වශයෙන්ම අත්වැරැද්දක්ද එසේත් නැත්නම් පුළුල් මාධ්‍ය අවධානයක් සඳහා කළ මවාපෑමක් දැයි තහවුරු කර ගැනීමටය. මහ ඇමෙරිකාවරයා නම්

පවසන්නේ -ලක්ම' සංවිධානයකයින්ට නො-වරදවාම දුඛවීම කරන බවයි. මේ අතර කැරෝල්ට වූ අවමානය ගැන නොයෙකුත් විවේචන එල්ල වෙමින් පවතී. සමහර මෝස්තර නිරූපිතා ශිල්පීන් පවසන්නේ මෙවැනි අත්වැරදීම් බවට පත්වීමේදී ලෝකයේ නම් බහුල බවයි. සමහර නිරූපිතාවන් මාධ්‍යයට සහ ප්‍රේෂස්කයින්ටද වේදිකා කර සිටී. මවුන් පවසන්නේ මෙම සිද්ධියත් ඉන්දියානුවන්ගේ අපරිනත බව පෙන්නුම් කෙරෙන බවයි. කැරෝල් වෙතත් කැරෝල්ගේ වඩා මෙම සිදුවීමෙන් පීඩාවට පත් පිරියක් සිටී. ඒ ඉන්දියානු සමාජ ශාලාවල නිරන්තර ශිල්පීන්ගේ. දේශපාලන බලපෑම් නිසා එම සමාජශාලා වසා දැමීමෙන් මවුණගේ රැකියා අහිමි වී තිබේ. කැරෝල් මුහුණ පැ තත්වයටත් පරාජය කළ අවස්ථාවක් මෙහෙයවූ සිදුවීම් ගිනිබි. ඒ හිටපු ඉන්දීය රු රැජිණක් වන ගානර් බ්‍රාන් හැද සිටි ලිඟිල් ගමු ඇසටද නොදන්නා ඇඳ වැටීම නිසායි. එය අහමිබයක් දැයි සැක සිතන්නේ එම උළෙලටම එක්වූ අයිඩිලන් මෝස්තර නිරූපිතියකටද එම ඇඳවැදීමේ සිදුවීම නිසායි. කැරෝල් මුහුණ පැ තත්වයටත් පරාජය කළ අවස්ථාවක් මෙහෙයවූ සිදුවීම් ගිනිබි. ඒ හිටපු ඉන්දීය මෝස්තර නිරූපිතියකටද එම ඇඳවැදීමේ සිදුවීම නිසායි. කැරෝල් මුහුණ පැ තත්වයටත් පරාජය කළ අවස්ථාවක් මෙහෙයවූ සිදුවීම් ගිනිබි. ඒ හිටපු ඉන්දීය මෝස්තර නිරූපිතියකටද එම ඇඳවැදීමේ සිදුවීම නිසායි.

මගිර මනුස්ස